



## Liite: Opetushallituksen ohje informointivelvoitteen toteuttamiseksi varhaiskasvatuksen tietovarannosta (Varda) / varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvien lasten huoltajat

Kunnat ja kuntayhtymät sekä Opetushallitus toimivat varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardassa yhteisrekisterinpitäjinä. Yhteisrekisterinpitäjien vastuut ja tehtävät on jaettu niin, että kuntien ja kuntayhtymien vastuulla on rekisteröityjen informoiminen Vardaan tallennettavien tietojen osalta. Yhdennukaistaakseen informoimiseen liittyviä käytäntöjä ja tietosisältöä Opetushallitus on tuottanut mallilausekkeita, joita kunnat ja kuntayhtymät voivat hyödyntää informoidessaan varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvien lasten huoltajia.

### Informoinnin toteuttamisen ajankohta

Jos rekisteröidystä on jo kerätty tietoja kunnan tai kuntayhtymän omaan operatiiviseen varhaiskasvatuksen tietojärjestelmään, tietojen siirtämisestä Vardaan on erikseen informoitava ennen siirron/tallentamisen tekemistä. Tietojen siirto/tallentaminen Vardaan aloitetaan kunnan/kuntayhtymän ja varhaiskasvatusjärjestelmän järjestelmätoimittajan kanssa sovittuna ajankohtana, kuitenkin 1.9. – 31.12.2019 välisenä aikana. Informoimisesta tulee huolehtia ennen siirron/tallentamisen aloittamista.

Jos rekisteröidyistä kerätään tietoja ensimmäistä kertaa kunnan tai kuntayhtymän operatiiviseen varhaiskasvatuksen tietojärjestelmään, tietojen keräämisen yhteydessä on myös kerrottava tietojen siirtämisestä/tallentamisesta Vardaan. Tietoja kerätään tallennettavaksi Vardaan 1.9.2019 lähtien. Tietoja kerättäessä on huolehdittava informointivelvoitteen toteuttamisesta.

Informointivelvoitteen edellyttämä tieto	Artiklan kohta: Kun henkilötietoja kerätään suoraan rekisteröidyltä	Artiklan kohta: Kun tietoja ei ole saatu rekisteröidyltä	
Informoinnin kohteena oleva rekisteröityjen ryhmä			Varhaiskasvatuksen piirissä olevat lapset sekä lasten vanhemmat ja muut lailliset edustajat
Rekisterin nimi			Varhaiskasvatuksen tietovaranto ("Varda")  Lisätietoja Vardasta löytyy Opetushallituksen verkkopalvelusta osoitteesta <a href="https://oph.fi/fi/palvelut/varhaiskasvatuksen-tietovaranto-varda">https://oph.fi/fi/palvelut/varhaiskasvatuksen-tietovaranto-varda</a> ja <a href="https://oph.fi/sv/tjanster/informationsresursen-inom-smabarnspedagogiken-varda">https://oph.fi/sv/tjanster/informationsresursen-inom-smabarnspedagogiken-varda</a>
Rekisterinpitäjän ja tapauksen mukaan tämän mahdollisen edustajan (4(17) artikla) identiteetti ja yhteystiedot	13.1(a)	14.1(a)	Yhteisrekisterinpitäjinä:  1 Opetushallitus Osoite: PL 380, 00531 Helsinki Käyntiosoite: Hakaniemenranta 6 Sähköposti: kirjaamo[at]oph.fi Puhelin: 029 533 1000 (keskus)  Rekisterinpitäjän edustaja: Kukka-Maaria Berg, projektipäällikkö, tietohallinto, Opetushallitus



			<p>2 Rantasalmen kunta Yhteystiedot: Pasi Savolainen Käyntiosoite: Poikkitie 2 Sähköposti: pasi.savolainen[at]rantasalmi.fi Puhelin: 040 558 5290</p> <p>Rekisterinpitäjän edustaja: Pasi Savolainen, Varhaiskasvatuksen esimies, Rantasalmen kunta/palveluiden toimiala/varhaiskasvatus</p>
Tapauksen mukaan mahdollisen tietosuojavastaavan yhteystiedot	13.1(b)	14.1(b)	<p>Jyrki Tuohela, tietosuojavastaava, Opetushallitus Osoite: PL 380, 00531 Helsinki Käyntiosoite: Hakaniemenranta 6 Sähköposti: tietosuoja[at]oph.fi Puhelin: 029 533 1000 (keskus)</p> <p>Tarja Vellonen, tietosuojavastaava, Savonlinnan kaupunki Yhteystiedot: Tarja Vellonen Käyntiosoite: Olavinkatu 26 Sähköposti: tarja.vellonen[at]savonlinna.fi Puhelin: +358 44 417 4040</p>
Henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset sekä käsittelyn oikeusperuste	13.1(c)	14.1(c)	<p>Varda toimii varhaiskasvatuksen tietovarantona. Vardaa ylläpidetään osana erilaisista Opetushallituksen ylläpitämistä rekistereistä ja tietovarannoista koostuvaa rekisterikokonaisuutta.</p> <p>Vardan tarkoituksena on</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1) mahdollistaa varhaiskasvatustietojen tietoturvallinen ja keskitetty sähköinen kokoaminen, käsittely ja luovuttaminen henkilön itsensä tai tämän laillisen edustajan ja tietoja tarvitsevien viranomaisten ja tutkijoiden käytettäväksi;</li><li>2) turvata laissa määriteltyjen varhaiskasvatustietojen yhdenmukaisuus ja luotettavuus sekä tehostaa hallinnon toimintaa;</li><li>3) edistää oikeaan ja riittävään tietoon perustuvaa varhaiskasvatuksen kehittämistä ja päätöksentekoa.</li></ol> <p>Viranomaiset voivat käyttää lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisia Vardaan tallennettuja tietoja. Vardaan tallennettuja tietoja voidaan käyttää lisäksi varhaiskasvatuksen arvioinnissa, tilastoinnissa, seurannassa ja tutkimuksessa.</p> <p>Oikeusperusteet Lakisääteinen velvoite (tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1c). Käsittely perustuu seuraavaan lainsäädäntöön: Varhaiskasvatuslaki (540/2018)</p> <p>Oppijanumerorekisterin tietosuojaseloste: <a href="https://opintopolku.fi/wp/tietosuojaseloste/oppijanumeronrekisterin-tietosuojaseloste/">https://opintopolku.fi/wp/tietosuojaseloste/oppijanumeronrekisterin-tietosuojaseloste/</a></p>
Jos käsittely perustuu oikeutettuun etuun (6.1(f)), rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutetut edut	13.1(d)	14.2(b)	-
Kyseessä olevat henkilötoryhmät	-	14.1(d)	Opetushallituksen ylläpitämän oppijanumerorekisterin kautta Vardaan yhdistettävät rekisteröidyn henkilötiedot:



			<ul style="list-style-type: none"><li>nimi, oppijanumero ja henkilötunnus tai muu vastaava yksilöintitieto, kansalaisuus, sukupuoli, äidinkieli ja tarpeelliset yhteystiedot.</li></ul> <p>Kunta, kuntayhtymä tai yksityinen palveluntuottaja siirtää/tallentaa Varaan seuraavat varhaiskasvatuksen piirissä olevaa lasta koskevat henkilötiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>nimi, henkilötunnus, oppijanumero, äidinkieli, kotikunta ja yhteystiedot;</li><li>toimipaikka, jossa lapsi on varhaiskasvatuksessa;</li><li>varhaiskasvatuslain (540/2018) 17 §:ssä tarkoitetun hakemuksen toimituspäivämäärä;</li><li>varhaiskasvatuslain (540/2018) 18 §:ssä tarkoitetun päätöksen tai sopimuksen alkamis- ja päättymispäivämäärä;</li><li>varhaiskasvatusoikeuden tuntimääräinen laajuus ja sen käyttöön liittyvät tiedot;</li><li>tieto varhaiskasvatuksen järjestämisestä vuorohoitona;</li><li>varhaiskasvatuksen järjestämisuoto.</li></ul> <p>Kunta, kuntayhtymä tai yksityinen palveluntuottaja siirtää/tallentaa Varaan seuraavat varhaiskasvatuksen piirissä olevan lapsen huoltajaa koskevat henkilötiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>nimi, henkilötunnus, oppijanumero, äidinkieli, kotikunta ja yhteystiedot;</li><li>varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrä ja palvelusetelin arvo;</li><li>varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukainen perheen koko;</li><li>maksupäätöksen alkamis- ja päättymispäivämäärä.</li></ul> <p>Varaan tallennetaan huoltajakokonaisuuteen liittyen ainoastaan varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten sekä heidän Väestötietojärjestelmässä olevien huoltajiensa tiedot.</p> <p>Muista mahdollisista lähteistä kerätyt Varaan tallennettavat henkilötiedot: Daisy</p> <p>Henkilötunnuksen käsittelylle on laissa säädetty peruste.</p> <p>Erityisiä henkilötietoja ei kerätä. Julkisuuslain 24 §:n mukaisia salassa pidettäviä henkilötietoja ei käsitellä.</p>
Henkilötietojen vastaanottajat tai vastaanottajaryhmät	13.1(d).	14.1(e)	<p>Viranomaiset, joille luovutetaan henkilötietoja varhaiskasvatustietojen luovutuspalvelun avulla:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>Kansaneläkelaitos (arvio 9/2019 lähtien)</li></ul> <p>Ajantasaiset tiedot säännönmukaisista luovutuksensaajista löytyvät osoitteesta <a href="https://confluence.csc.fi/display/OPHPALV/Varhaiskasvatuksen+tietovaranto">https://confluence.csc.fi/display/OPHPALV/Varhaiskasvatuksen+tietovaranto</a></p> <p>Henkilötietoja voidaan luovuttaa tieteellisiä tutkimuksia varten.</p> <p>Viranomaisten on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (21.5.1999/621) mukaan annettava tieto julkisesta asiakirjasta pyytäjälle, vaikka asiakirja sisältäisi henkilötietoja.</p>



			<p>Tietoja ei luovuteta suoramarkkinointiin, puhelinmyyntiin, osoitepalveluun eikä markkina- ja mielipidetutkimuksiin.</p> <p>Vardan ylläpitoon ja kehittämiseen osallistuvat palveluntarjoajat pääsevät tarkastelemaan rekisterin sisältämiä henkilötietoja Opetushallituksen määrittämässä laajuudessa.</p>
Tiedot tietojen siirrosta kolmansiin maihin ja tiedot käytettävistä suojaustoimista (sis. tiedon komission tietosuojan riittävyttä koskevasta päätöksen olemassaolosta tai puuttumisesta) ja keinot saada kopio tai tieto niiden sisällöstä.	13.1(f)	14.1(f)	Tietoja ei siirretä EU:n tai ETA:n ulkopuolelle eikä kansainvälisille järjestöille
Henkilötietojen säilyttämisaika tai, jos se ei ole mahdollista, tämän ajan määrittämiskriteerit	13.2(a)	14.2(a)	<p>Lasta ja lapsen huoltajia koskevat tiedot säilytetään tietovarannossa, kunnes viisi vuotta on kulunut sen kalenterivuoden päättymisestä, jona lapsen 12 §:ssä tarkoitettu oikeus varhaiskasvatukseen päättyi.</p> <p>Oppijanumero sekä ne yksilöivät tunnistetiedot, joiden perusteella oppijanumero on annettu, säilytetään pysyvästi.</p> <p>Henkilötiedot, joiden säilytysaika on päättynyt, hävitetään rekisteristä vuosittain.</p>
Rekisteröidyn oikeudet	13.2(b)	14.2(c)	<p>Oikeus saada tietoa henkilötietojen käsittelystä ja saada pääsy Vardaan tallennettuihin henkilötietoihin (15 artikla)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Varhaiskasvatuksen luovutuspalvelun katselukäyttöliittymän kautta (käyttöönotto vuonna 2019)</li><li>• Tietoja voi pyytää toimittamalla Opetushallitukselle seuraavan lomakkeen <a href="https://opintopolku.fi/wp/wp-content/uploads/2019/02/Rekisteritietojen-tarkastus-1.1.docx">https://opintopolku.fi/wp/wp-content/uploads/2019/02/Rekisteritietojen-tarkastus-1.1.docx</a></li></ul> <p>Oikeus Vardaan merkittyjen tietojen oikaisemiseen (16 artikla)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Oikaisupyynnö osoitetaan ensisijaisesti kunnalle/kuntayhtymälle/yksityiselle palveluntuottajalle: Rantasalmen kunta palvelulautakunta</li><li>• Oikaisupyynnö voidaan tehdä myös Opetushallitukselle, joka ohjaa sen edelleen oikealle kunnalle/kuntayhtymälle/yksityiselle palveluntuottajalle. Oikaisuvaatimukset Opetushallitukselle tehdään lomakkeella <a href="https://opintopolku.fi/wp/wp-content/uploads/2019/02/Rekisteritietojen-korjaus-1.1.docx">https://opintopolku.fi/wp/wp-content/uploads/2019/02/Rekisteritietojen-korjaus-1.1.docx</a></li></ul> <p>Oikeus käsittelyn rajoittamiseen Vardassa (18 artikla)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Henkilötietojen käsittelyn rajoittamista koskeva kirjallinen vaatimus on toimitettava Opetushallitukselle</li></ul>



Jos käsittely perustuu suostumukseen 6.1.a art. (tai nimenomaiseen suostumukseen 9.2.a art.), tieto oikeudesta peruuttaa suostumus milloin tahansa	13.2(c)	14.2(d)	-
Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle	13.2(d)	14.2(e)	Rekisteröidyllä on oikeus tehdä kantelu tietosuojavaltuutetulle.
Onko henkilötietojen antaminen lakisääteinen tai sopimukseen perustuva vaatimus tai sopimuksen tekemisen edellyttämä vaatimus sekä onko rekisteröidyn pakko toimittaa henkilötiedot ja tällaisten tietojen antamatta jättämisen mahdolliset seuraamukset	13.2(e)	-	Varhaiskasvatustilain (540/2018) 68 §:n mukaan kunnalla, kuntayhtymällä ja yksityisen palvelun tuottajalla on velvollisuus tallentaa tietovarantoon lain 70 §:ssä tarkoitettut varhaiskasvatusta koskevat tiedot tuottamansa palvelun osalta.
Tiedot siitä, mistä henkilötiedot on saatu sekä tarvittaessa siitä, onko tiedot saatu yleisesti saatavilla olevista lähteistä	-	14.2(f)	Vardaan tallennettavat tiedot saadaan <ul style="list-style-type: none"><li>• Kunta, kuntayhtymät ja yksityisen palvelun tuottajat</li><li>• Väestörekisterikeskus</li></ul>
Tiedot automaattisen päätöksenteon, ml. profiloinnin olemassaolosta, sekä ainakin näissä tapauksissa merkitykselliset tiedot käsittelyyn liittyvästä logiikasta samoin kuin kyseisen käsittelyn merkittävyys ja mahdolliset seuraukset rekisteröidylle	13.2(f)	14.2(g)	Tietoja ei käytetä automaattisessa päätöksenteossa tai profiloinnissa.